

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 27P/228/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117220467
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sylvia Szabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117220467.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Sylviou Szabadošovou v právnej veci manželov D. S., S.. C., F.. XX.X.XXXX, trvale bytom H., H. F. X, zastúpenej v konaní Mgr. Petrom Világim, advokátom v Prešove, Slovenská 3282/46 a D. S., F.. X.X.XXXX, trvale bytom R. Š., Q. XX/X, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. I. S., F.. XX.X.XXXX, trvale bytom H., H. F. X, zastúpeného v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny H., takto

rozhodol:

r o z v á d z a manželstvo účastníkov D. S., S.. C., F.. XX.X.XXXX a D. S., F.. X.X.XXXX uzavreté dňa X.X.XXXX a zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu R. Š., zväzok X ročník XXXX strana XXX pod por. číslom X,

z v e r u j e mal. I. S.U., F.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok,

otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. I. sumou 100 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva opakovane do budúcnosti,

styk otca s mal. I. s a n e u p r a v u j e ,

v prevyšujúcej časti návrh manželky z a m i e t a ,

žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Manželka svojím návrhom podaným na tunajší súd dňa 6.9.2017 žiadala, aby súd rozviedol jej manželstvo s jej manželom. Na čas po rozvode navrhla zveriť maloletého I. do svojej osobnej starostlivosti a zo strany otca navrhla určiť výživné v sume 100 Eur mesačne. Zároveň navrhla upraviť styk otca s maloletým každý nepárny víkend v mesiaci od piatku od 17.00 hod. do nedele do 15.00 hod.. V priebehu konania manželka pozmenila svoj návrh ohľadom výšky výživného pre maloletého I. a žiadala určiť výživné zo strany otca v sume 120 Eur mesačne. Zároveň nenavrhol upraviť styk otca s maloletým súdnym rozhodnutím.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že nezhody medzi manželmi začali vznikať po tom, čo manžel prišiel o prácu, následne začal užívať alkohol, pod jeho vplyvom nadával jej aj deťom. Situácia sa vyhrotila začiatkom novembra 2016, kedy bola zavolaná manželkou polícia a manžel bol vyhodený zo spoločnej domácnosti. V súčasnej dobe má manželka priateľa, ktorý jej pomáha pri výchove, ako aj pri starostlivosti o spoločnú domácnosť. Z tohto dôvodu žiadala, aby súd jej manželstvo rozviedol.

3. Manžel súhlasil s rozvodom manželstva, rovnako súhlasil so zverením maloletého I. do osobnej starostlivosti matky. Nesúhlasil s navrhovanou výškou výživného a žiadal určiť výživné v sume 50 Eur mesačne.

4. Kolízny opatrovník súhlasil s návrhom matky a navrhol ho zveriť do jej osobnej starostlivosti, pričom výšku výživného ponechal na zvážení súdu.

5. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, rodným listom maloletého I., sobášnym listom manželov, správou o rodinných, bytových a sociálnych pomeroch zo dňa 10.1.2018, potvrdením o čistom mesačnom príjme a opismi mzdových listov manželky a manžela, potvrdením G. S. W. R. I. D. J. o poberaní výsluhového dôchodku manželom, odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni ohľadom zamestnávateľov manžela, oznámením bývalého zamestnávateľa manžela zo dňa 25.9.2018, prehľadom vystavených faktúr bývalým zamestnávateľom manžela, oznámením o skončení dohody o pracovnej činnosti zo dňa 15.11.2017 medzi manželom a firmou E., J.. S.. Z..., H., opisom mzdového listu otca za obdobie október, november 2017, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Manželia uzatvorili manželstvo dňa X.X.XXXX a toto je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu R. Š., zväzok X, ročník XXXX, strana XXX, pod por. číslom X. Z manželstva pochádza maloletý I. S., F. XX.X.XXXX. U oboch manželov ide o druhé manželstvo.

7. Po uzatvorení manželstva bolo manželstvo 3 až 4 roky dobré, pričom vzťahy medzi manželmi sa narušili po narodení spoločného syna, kedy manžel začal užívať alkohol. Z dôvodu, že manžel odchádzal za prácou do zahraničia, musela rodina brať pôžičky, aby mohol do zahraničia vycestovať, pričom veľa krát za prácou odcestoval, avšak následne sa vrátil hneď späť bez akéhokoľvek dôvodu. Kríza medzi manželmi vznikla asi pred tromi rokmi, v tom čase sa manžel vyhráždal nielen manželke, ale aj jej dcéram, ktoré pochádzajú z prvého jej manželstva. Jednu dcéru chytil pod krk, v tom čase bývali v rodinnom dome, ktorý nemal manžel vysporiadaný so svojou prvou manželkou. Následne manželku s deťmi vyhodil, rodinný dom predal a s prvou manželkou sa finančne vysporiadal. Za príčiny rozvratu manželstva považuje manželka alkohol na strane manžela, ktorý z jej pohľadu užíva v nadmernej miere, ako aj z dôvodu, že ju vyhodil zo spoločnej domácnosti, pričom sa musela odsťahovať najskôr k svojej kamarátke, keďže nemala kde s deťmi bývať.

8. Manžel za príčinu rozpadu manželstva považoval manželkinu dcéru, ktorá narušila vzťah medzi nimi a ktorá si robila čo chcela. Potvrdil, že s manželkou nežijú 2 roky v spoločnej domácnosti, aj on súhlasil s rozvodom manželstva a chcel ukončiť ich vzťah.

9. Manželka v súčasnej dobe býva spolu s dcérami z prvého manželstva a maloletým I. v nájomnom byte, kde platí nájom a inkaso v sume 231 Eur mesačne. Zároveň platí odvoz smetí po 37 Eur mesačne. Z manželstva vznikli viaceré pôžičky, najmä na bežný chod domácnosti, pričom v súčasnej dobe by sa tieto pôžičky mali splácať v sume okolo 300 Eur mesačne. Uvedené pôžičky spláca manželka, pričom manžel prispel na tieto pôžičky iba raz sumou 200 Eur.

10. Manželka je zamestnaná vo firme E..P..E.. J., J..S..Z..., R. Š., kde za rok 2018 bol jej priemerný čistý mesačný príjem XXX,XX Eur.

11. Manžel uviedol, že v súčasnej dobe je bezdomovec, býva u kamaráta, za ubytovanie platí 120 Eur mesačne. Tiež má výdavky na stravu, avšak nevedel uviesť v akej výške sú tieto výdavky. Poberá výsluhový dôchodok z G. S. W. R. I. D. J. v sume XXX Eur mesačne. V období od 2.10.2017 do 30.11.2017 pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti vo firme E., J.. S.. Z..., H., R. XX, kde v mesiaci október bola jeho čistá mzda X,XX Eur a v mesiaci november X,XX Eur, pričom odpracoval 2 hodiny v mesiaci október a 1 hodinu v mesiaci november. V roku 2015 v mesiaci február a marec spolupracoval manžel s firmou J.-P. V. J.. S.. Z..., R. Š. na základe obchodných vzťahov ako odberateľ a dodávateľ. Za jeho služby mu boli vyplatené faktúry, a to 9.3.2015 v sume XXX,XX Eur a 2.4.2015 v sume XXX,XX Eur.

12. Manžel uviedol, že v súčasnej dobe jeho jediným príjmom je výsluhový dôchodok, pričom v minulosti vykonával nejaké práce v zahraničí, avšak v súčasnej dobe má problémy s nohami, takže nemôže

pracovať. Lekárske potvrdenie však súdu nepredložil. Jeho príjem bol XXX P. na hodinu, pričom pre túto českú firmu pracoval asi mesiac a pol.

13. Manžel má z prvého manželstva syna, ktorá má XX rokov, študuje na vysokej škole. Na jeho výživu neprispieva, avšak podľa rozhodnutia súdu by mu mal prispievať sumou 170 Eur mesačne.

14. Maloletý I. navštevuje X. ročník základnej školy. Stravuje sa v škole, za obedy mu platí starý otec zo strany manžela sumu 25 Eur mesačne. Momentálne maloletý I. nechodí na žiadne krúžky, za ktoré by sa platilo, avšak chcel by chodiť na tanečný krúžok, kde je poplatok na 2 mesiace vopred 50 Eur. Maloletý je alergik, pričom doplatky za lieky sú minimálne. Tiež navštevuje kardiologickú ambulanciu, kde však lieky neužíva. Na začiatku školského roka mu matka uhradila pracovné zošity z anglického a slovenského jazyka, tiež z matematiky spolu v sume 25 Eur, na výtvarnú výchovu mu zakúpila pomôcky za sumu 35 Eur, pomôcky do školskej družiny za 35 Eur, uhradila ZRPŠ v sume 13 Eur a poplatok za údržbu v škole 4 Eurá. Tiež mu zakúpila pracovný zošit na náboženstvo v sume 1,60 Eur, časopis I. za 10 Eur, poisťné 0,60 Eur, hygienické potreby za 5 Eur, uhradila mu školský výlet v sume 5 Eur, na kultúrne podujatia na rok uhradila 30 Eur a na telesnú výchovu - oblečenie a obuv uhradila 50 Eur. Spolu takto výdavky ročne pre I. sú v sume 214,20 Eur, čo je na 10 mesiacov 21,42 Eur, pričom ide vyslovene o výdavky na školu. Maloletý tiež navštevuje školský klub, kde mu platí starý otec sumu 8 Eur mesačne.

15. Zo spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 12Pc/7/2016 bolo zistené, že rozsudkom Krajského súdu Prešov, č.k. 20CoP/31/2017-66 zo dňa 30.1.2018 bolo zmenené pôvodné rozhodnutie okresného súdu ohľadom výšky výživného pre D. S.U., F.. XX.XX.XXXX (syna manžela z prvého manželstva) tak, že bolo určené jeho otcovi (manželovi) prispievať na výživu sumou 100 Eur mesačne od 1.9.2016 do budúcnosti. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.2.2018 a vykonateľnosť dňa 21.3.2018.

16. Podľa § 18 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „Zákon o rodine“), manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

17. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

18. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

19. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

20. V predmetnom konaní vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že manželia nežijú v spoločnej domácnosti viac ako 2 roky, pričom za podstatnú príčinu rozpadu manželstva považovala manželka alkohol na strane manžela, manžel skôr nezhody vznikajúce s výchovou dcéry manželky pochádzajúcej z prvého manželstva. Obaja manželia odmietli možnosť obnovenia manželského spolužitia, pričom manželka v súčasnej dobe má priateľa, ktorý jej pomáha pri starostlivosti o domácnosť, preto súd považoval manželstvo za nefunkčné a také, ktoré neplní svoj účel. Keďže obaja manželia súhlasili s rozvozom manželstva, súd ich manželstvo rozviedol.

21. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

22. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na

výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

23. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

24. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

25. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Pri úprave práv a povinností k maloletému I. vychádzal súd zo zhodných tvrdení oboch rodičov, ktorí súhlasili, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Keďže neboli zistené žiadne vážne nedostatky v jej starostlivosti o maloletého, táto mu zabezpečuje všetko potrebné pre jeho zdravý vývin, súd ho zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že je oprávnená a povinná ho zastupovať a spravovať jeho majetok.

31. Pri určovaní výšky výživného vychádzal súd jednak z odôvodnených potrieb maloletého, ako aj z možností a schopností na strane oboch rodičov. Maloletý v súčasnej dobe navštevuje X. ročník základnej školy, kde mala matka zvýšené výdavky najmä v súvislosti s nástupom na W. Š., pričom učebné pomôcky, školské potreby a všetky výdavky, ktoré bolo potrebné zaplatiť škole hradila výlučne sama, otec sa na týchto výdavkoch nepodieľal. Okrem toho má maloletý bežné výdavky spojené s kúpou ošatenia, obuvi, zabezpečenia stravy a tiež s kúpou liekov, keďže navštevuje alergologickú ambulanciu. Maloletý by chcel navštevovať krúžky, na ktoré v súčasnej dobe matka nemá finančné prostriedky. V poslednom období by sa chcel venovať tancu, kde je poplatok určený vopred na 2 mesiace, čo je 50 Eur, takáto suma je pre matku vysoká. Všetky výdavky maloletého v súčasnej dobe zabezpečuje matka za pomoci starého otca zo strany manžela, ktorý maloletému platí stravné v škole a školskú družinu.

32. U matky súd zohľadnil najmä jej osobnú starostlivosť o maloletého, ktorá sa oňho príkladne stará, pričom osobnú starostlivosť nie je možné finančne vyčíslieť, spočíva najmä v zabezpečení nákupov pre maloletého, v trávení času s maloletým pri príprave na vyučovanie, trávením času súvisiacim s návštevou lekára, čo nie je možné finančne ohodnotiť. Matka je v súčasnej dobe zamestnaná, jej príjem sa pohybuje okolo XXX Eur mesačne, pričom spláca úvery, ktoré ešte vznikli počas manželstva, na ktorých sa manžel nepodieľal.

33. Zároveň vzal súd do úvahy osobné a majetkové pomery na strane otca maloletého, pričom v súčasnej dobe jeho jediným príjmom je výsluhový dôchodok, ktorý poberá vo výške XXX Eur mesačne. Aj keď sa otec bránil tým, že má zdravotné problémy a nemôže pracovať, uvedené tvrdenia nepodložil žiadnymi dôkazmi, nepreukázal lekárske správy, z ktorých by vyplývalo, že nemôže vykonávať určitý druh práce, resp. že má nejaké pracovné obmedzenia. Naposledy otec preukázal, že pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti, kde jeho príjem bol minimálny, pričom v súčasnej dobe nevyužíva svoje možnosti a schopnosti nájsť si prácu. Preto súd pri určovaní výšky výživného vychádzal z potenciality príjmov na strane manžela, ktorý napriek tomu, že poberá výsluhový dôchodok, si môže nájsť adekvátne zamestnanie a takto si zvýšiť svoj mesačný finančný príjem.

34. V konaní o zvýšenie výživného pre plnoletého syna z prvého manželstva sa manžel vyjadril v písomnom vyjadrení zo dňa 3.11.2017, že má možnosť pracovať ako H. S. za minimálnu mzdu a za obdobie 4. až 5. mesiacov takejto práce môže mať celkový príjem X XXX až X XXX Eur. Na základe preukázaného príjmu na strane otca maloletého vychádzajúc z princípu potenciality príjmov, ako aj z obsahu spisu o určenie výživného pre jeho plnoletého syna z prvého manželstva, kde sa otec vyjadril, že má možnosť pracovať, považoval súd za dôvodné určiť výživné pre maloletého I. v sume 100 Eur mesačne.

35. Aj keď bola otcovi maloletého určená vyživovacia povinnosť v rovnakej výške aj na plnoletého syna, ktorý je starší a študuje na vysokej škole, súd je toho názoru, že k výsluhovému dôchodku, ktorý v súčasnej dobe poberá si môže zlepšiť finančnú situáciu tým, že sa zamestná, pričom nepreukázal žiadne obmedzenia, pre ktoré by tak urobiť nemohol. Tak ako v minulosti chodil za prácou do zahraničia, aj v súčasnej dobe môže vycestovať, nájsť si adekvátne zamestnanie a finančne vypomôcť matke a zabezpečiť pomerne potreby a výdavky svojmu synovi. Súd poukazuje na to, že nie je v súlade s dobrými mravmi, aby vyživovacia povinnosť z rodiča, ktorý má možnosť a schopnosť pracovať prešla na jeho rodiča, teda starého rodiča maloletého dieťaťa, tak ako je to u maloletého I., ktorému obedy v škole a školskú družinu platí starý otec. Výdavky, ktoré vyčíslila matka u maloletého I. sú odôvodnené, maloletý má právo zúčastňovať sa mimoškolských aktivít a takto rozvíjať svoje záujmy a záľuby a rovnako svoj talent, preto je povinnosťou oboch rodičov pomerne sa podieľať na týchto výdavkoch, pričom u matky súd zohľadnil aj jej osobnú starostlivosť o maloletého. Na základe takto vykonaných dôkazov považoval súd výživné v sume 100 Eur mesačne za primerané a také, ktoré je schopný otec maloletému platiť.

36. Keďže matka pozmenila svoj návrh v priebehu konania a nežiadala upraviť styk otca s maloletým, keďže nebráni otcovi stretnúť sa so synom, ktorý doposiaľ svoje právo v plnej miere nevyužíva, považoval súd za vhodné, najmä s prihliadnutím na harmonický vývin maloletého I., aby jeho styk s otcom nebol striktno upravený súdnym rozhodnutím a preto ho neupravil. Keďže matka žiadala určiť vyššie výživné zo strany otca pre maloletého I., v tejto časti jej súd návrh zamietol ako nedôvodný s poukazom na ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ktorú má otec maloletého, pričom ide o plnoleté dieťa, ktoré je staršie a má vyššie výdavky ako maloletý I..

37. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.